



# Egyetemisták és vállalkozások pénzügyi kultúrája: tabló egy dél-alföldi és egy országos felmérés alapján

Dr. Kosztopulosz Andreász  
egyetemi docens

SZTE GTK Pénzügytani Szakcsoport

TÁMOP-4.1.1.F-14/1/KONV-2015-0006



MAGYARORSZÁG  
KORMÁNYA

Európai Unió  
Európai Szociális  
Alap



**BEFEKTETÉS A JÖVŐBE**

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS  
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM





# **Egyetemisták és vállalkozások pénzügyi kultúrája: tabló egy dél-alföldi és egy országos felmérés alapján**

**Dr. Kosztopulosz Andreász**

egyetemi docens

SZTE GTK Pénzügytani Szakcsoport

2015. november 3.





# Az előadás vázlatja

- a téma fontossága és aktualitása
- mit jelent a pénzügyi kultúra fogalma egyéneknél és vállalkozásoknál?
- két empirikus felmérés néhány eredménye
- jövőbeli kutatási irányok



# A téma fontossága és aktualitása



- intenzív kutatás világszerte és nálunk is a lakosság pénzügyi kultúrájának témakörében
- az új KKV Stratégia megállapításai: „a vállalkozók pénzügyi felkészültsége nem elégséges”
- az alacsony színvonalú vállalkozói pénzügyi kultúra akadályozhatja a vállalkozások növekedését, beruházásait, bekapcsolódásukat az innovációs rendszerekbe, rossz esetben a vállalkozás bukásához is vezethet



# Mit jelent a pénzügyi kultúra egyéneknél és vállalkozásoknál?



- Pénzügyi információkkal, tudással alátámasztott döntéshozatal (Brown és szerzőtársai 2006), egyszerre jelent gyakorlatban alkalmazható tudást és egyfajta attitűdöt
- Czakó, Husz és Szántó (2011) szerint a kkv-k pénzügyi kultúrájának vizsgálata során a tudást, tájékozottságot, valamint azt érdemes mérni, hogy a rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségeket milyen mértékben alkalmazzák
- ACCA (2014): a vállalkozásoktól elvárható összetett („consumer” és döntéshozói) pénzügyi kompetencia

# Pénzügyi kultúra az alábbi

## képességeket jelenti (ACCA 2014)

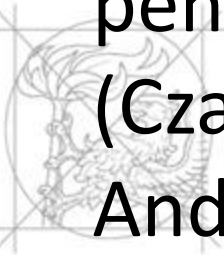


- személyes és üzleti pénzügyek szétválasztása
- pénzügyi szolgáltatások kompetens igénybe vétele (pénzügyi termékek, azok költségének és kockázatának megértése; a vállalkozás számára a legjobb opció kiválasztása)
- a vállalkozás jövőbeni finanszírozási igényeinek az előrejelzése különböző forgatókönyvek mellett
- a fennálló kockázatok értékelése, és megfelelő válaszlépések kidolgozása
- a finanszírozók döntési logikájának megértése, ezáltal képesnek lenni helyesen megítélni, hogyan válhat a vállalkozás hitelképesse vagy befektetésre éretté
- a vállalkozás pénzügyi igényeinek az ország szabályozói és fiskális környezetében való elhelyezése; tudni, hogyan lehet jól alkalmazkodni a szabályozáshoz és adórendszerhez
- a pénzügyi menedzsment gyakorlása, vagyis pénzügyi információk felhasználása az üzleti teljesítmény értékeléséhez, az optimalizálás érdekében stratégia kidolgozása és annak ellenőrzése



# Mit tudunk a kisvállalkozások pénzügyi kultúrájáról?

- kevés kutatás a témában
- nemzetközi eredmények: Brown et al. (2006); Hussain et al. (2008); Halabi et al. (2010); Nandan (2010); Wise (2013)
- hazai eredmények: viszonylag alacsony szintű pénzügyi kompetencia és sajátos attitűd (Czakó – Husz – Szántó (2011); Győri (2012); Andor-Tóth (2013))





# Két saját, empirikus felmérés

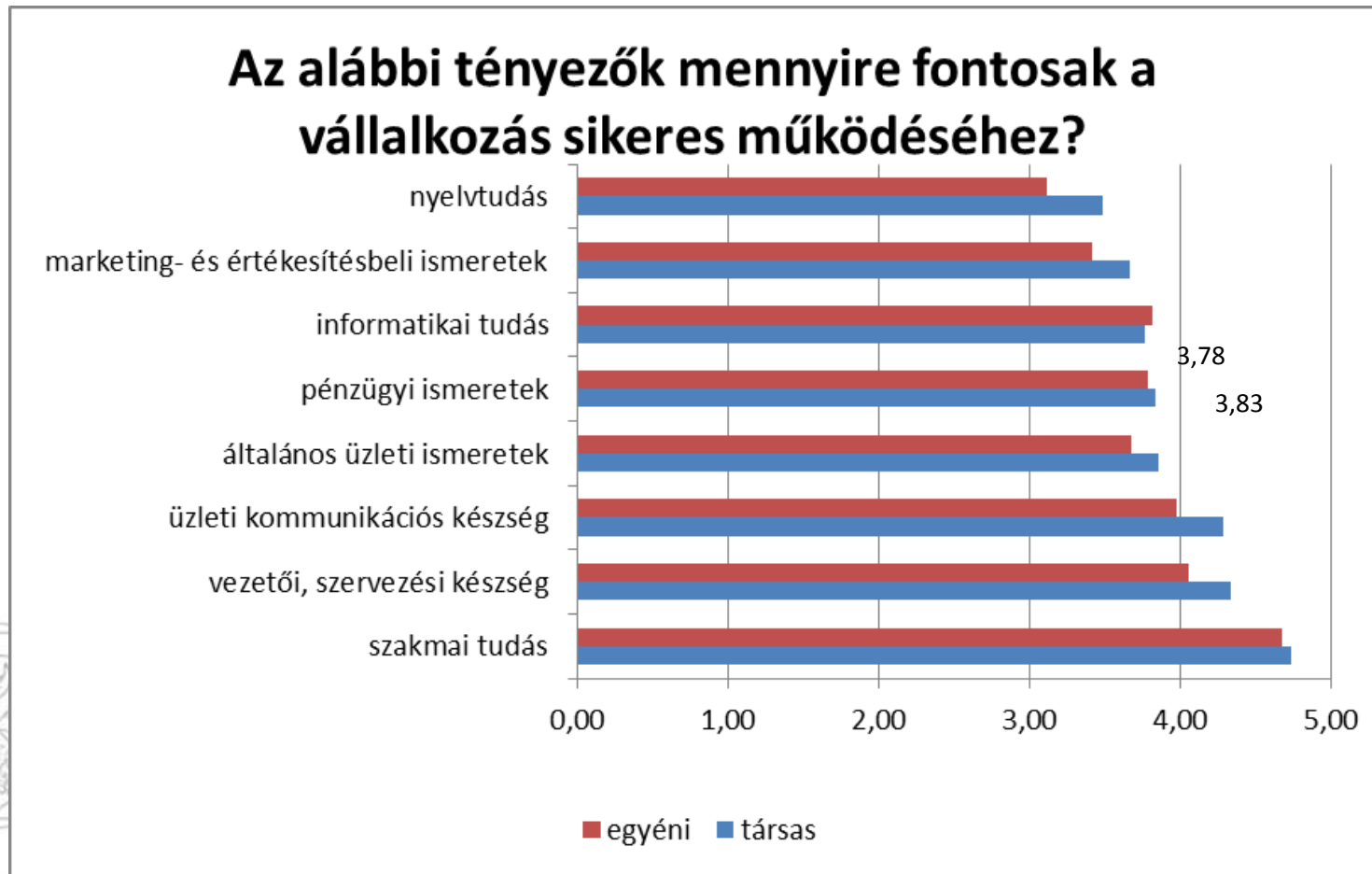
- 2014-ben a Dél-Alföld régióban 202 „tudásintenzív” és 403 „nem tudásintenzív” vállalkozás kérdőíves megkérdezése
- 2015-ben országos reprezentatív vizsgálat egyéni (298) és társas vállalkozások (311) valamint az SZTE hallgatói (481) körében





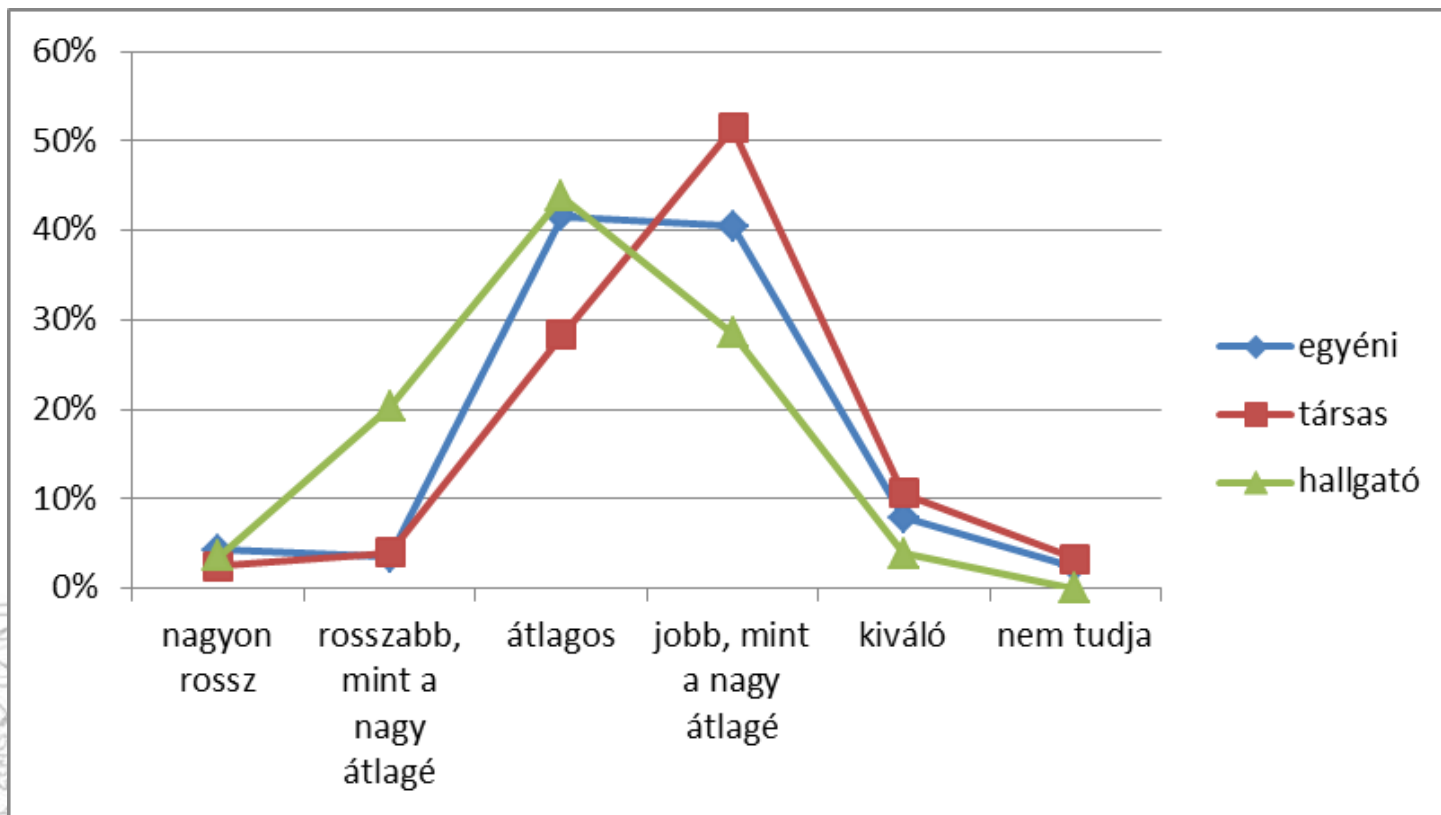
# Kompetenciák mint sikerességi faktorok

(2015)





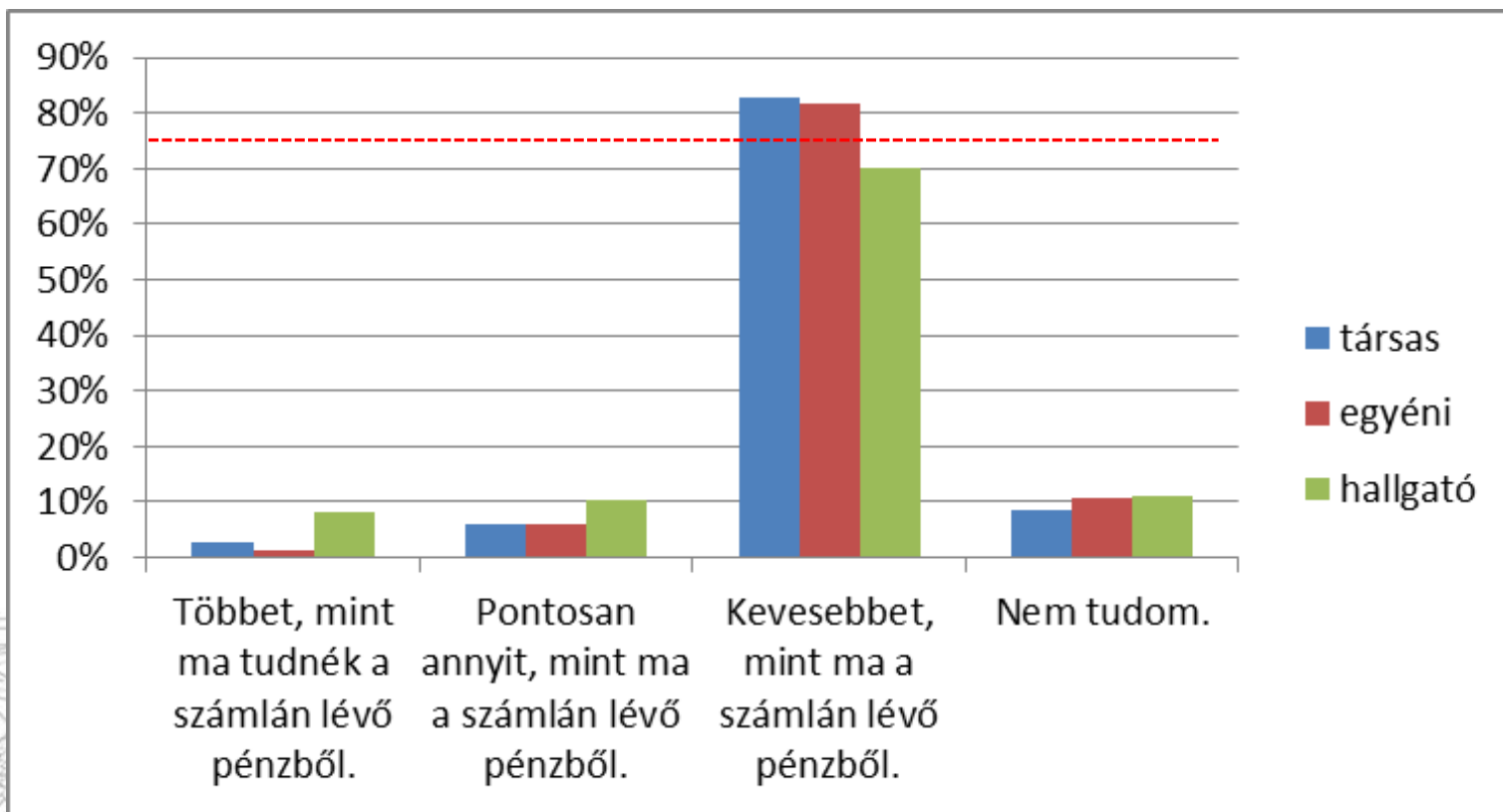
# Különbségek a pénzügyi műveltség önértékelésében



(2015)

# Tudásteszt: kamat és infláció

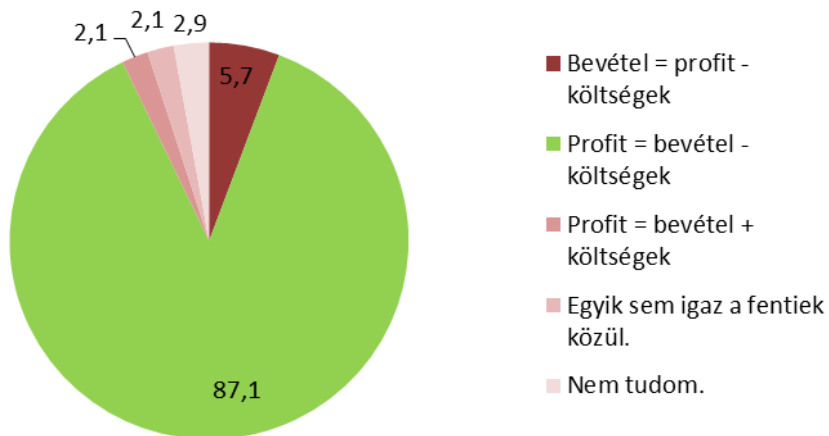
(2015)



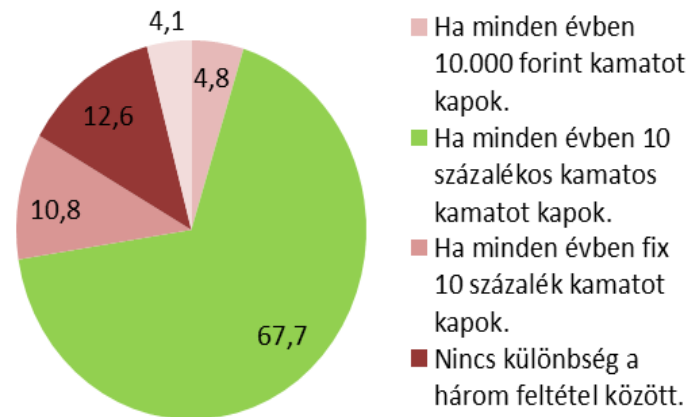


# Tudásteszt a hallgatók körében

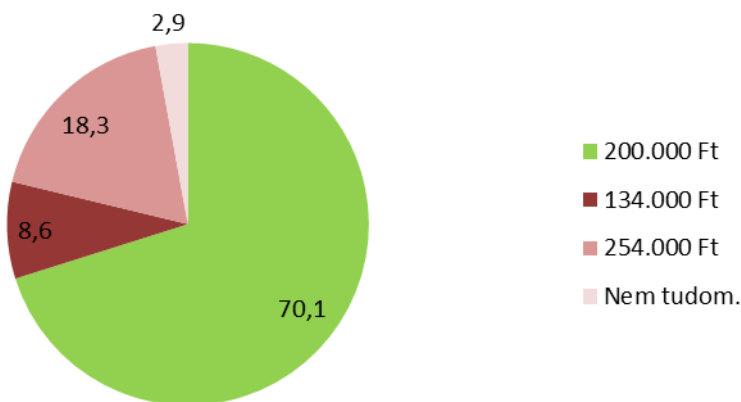
(2015)



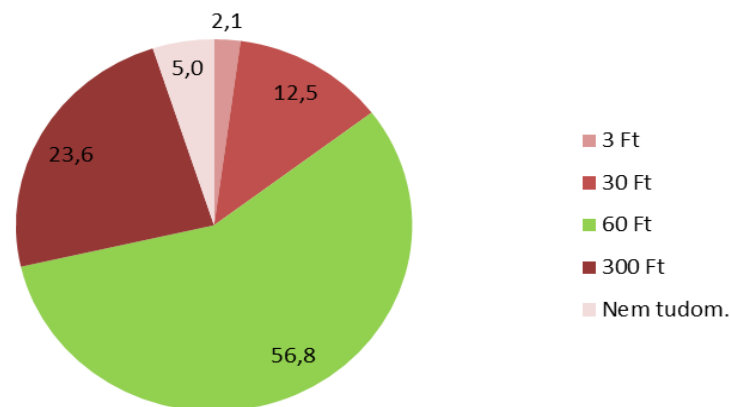
„Profit” fogalma



„Kamatos kamat”



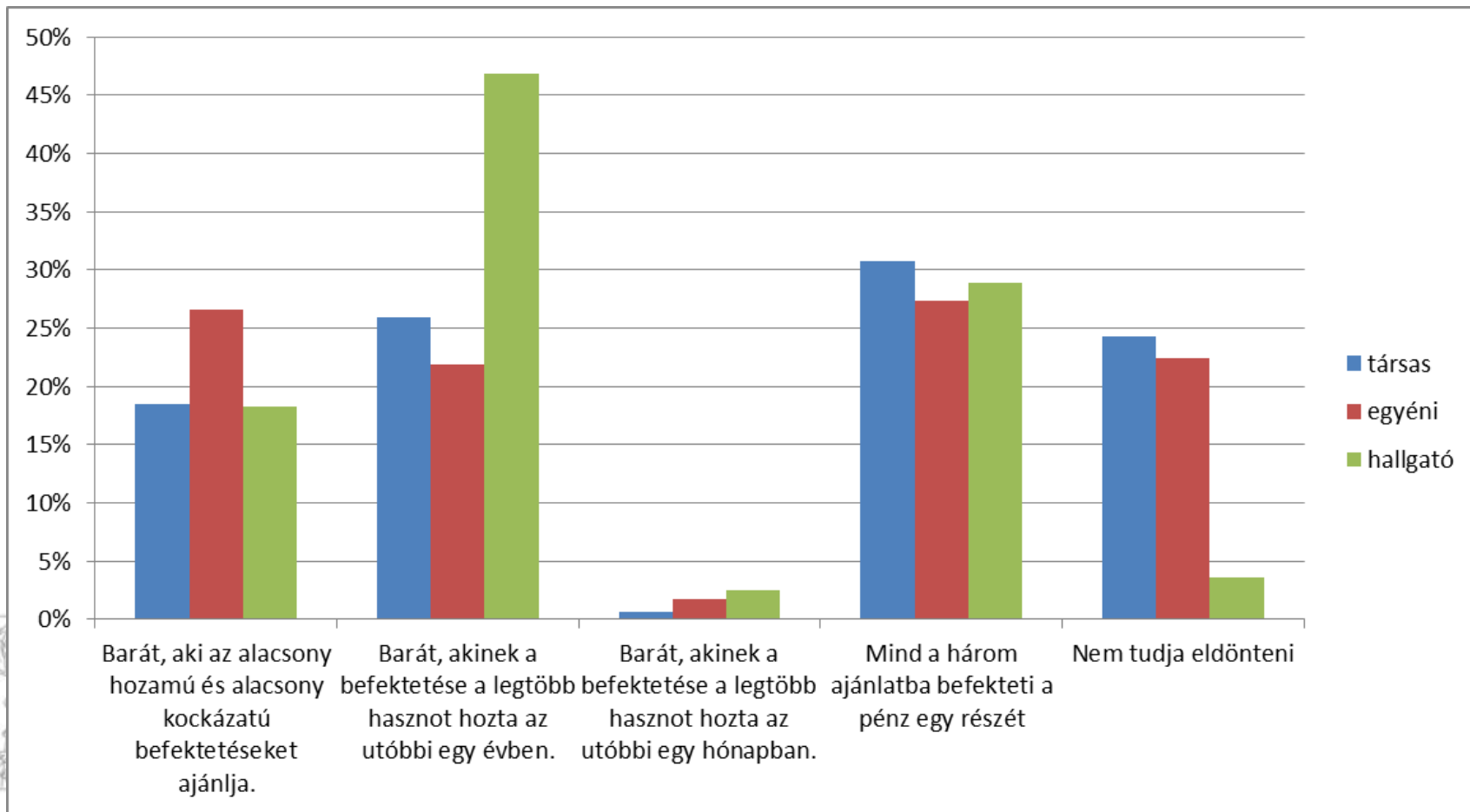
Bruttó v. nettó bér



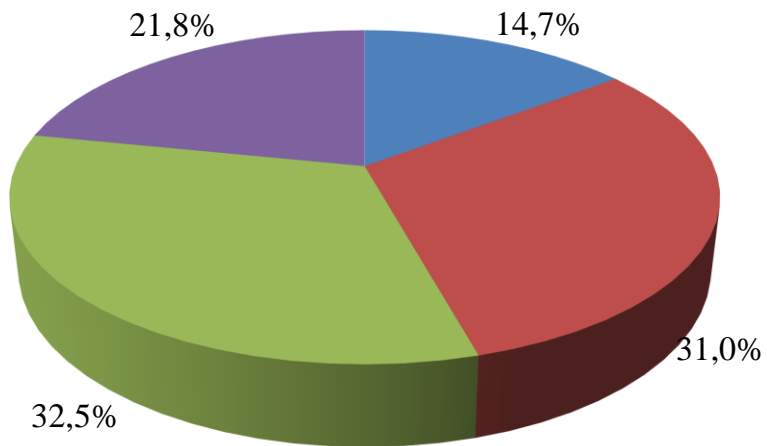
„Bankköltség”

# Tudásteszt: diverzifikáció

(2015)

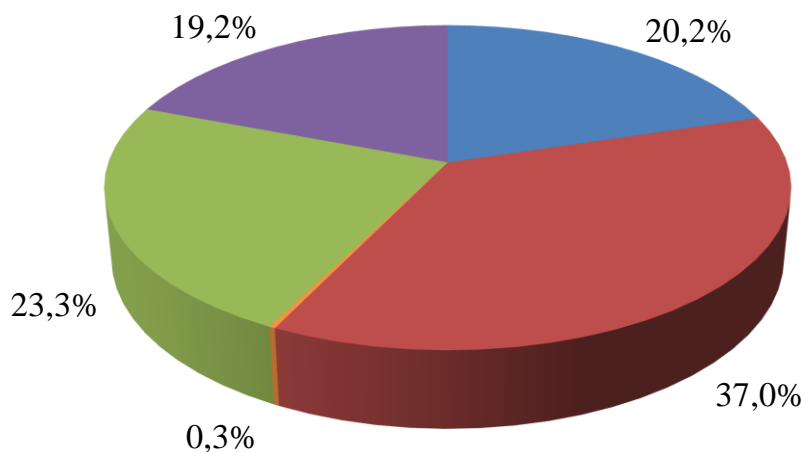


## Tudásintenzív vállalkozások



- Barát, aki az alacsony hozamú és alacsony kockázatú befektetéseket ajánlja.
- Barát, akinek a befektetése a legtöbb hasznot hozta az utóbbi egy évben.
- Mind a három ajánlatba befekteti a pénz egy részét
- Nem tudja eldönteni

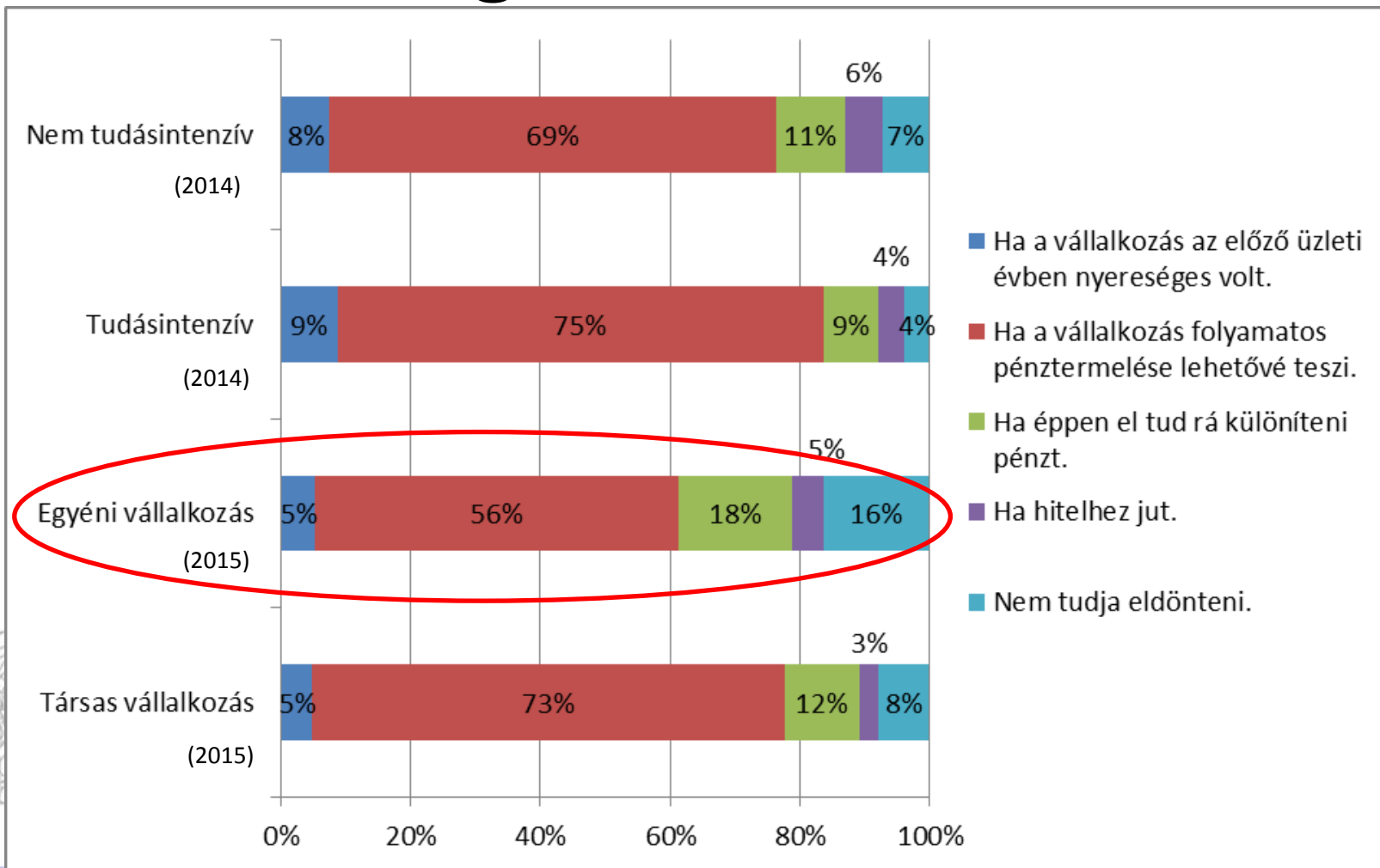
## Nem tudásintenzív vállalkozások



- Barát, aki az alacsony hozamú és alacsony kockázatú befektetéseket ajánlja.
- Barát, akinek a befektetése a legtöbb hasznot hozta az utóbbi egy évben.
- Barát, akinek a befektetése a legtöbb hasznot hozta az utóbbi egy hónapban.
- Mind a három ajánlatba befekteti a pénz egy részét
- Nem tudja eldönteni

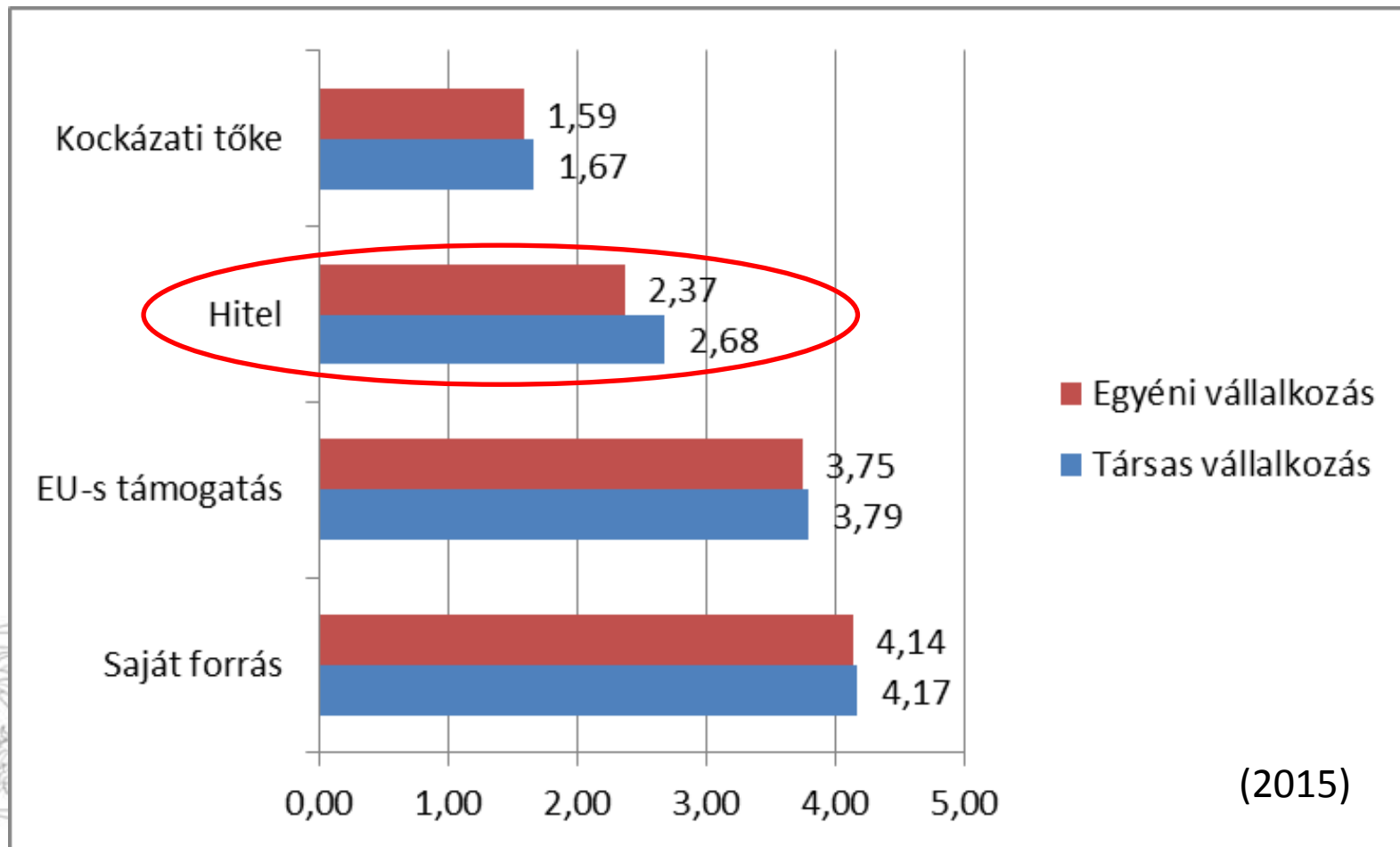


# Mikor kezdene egy új beruházás megvalósításába?



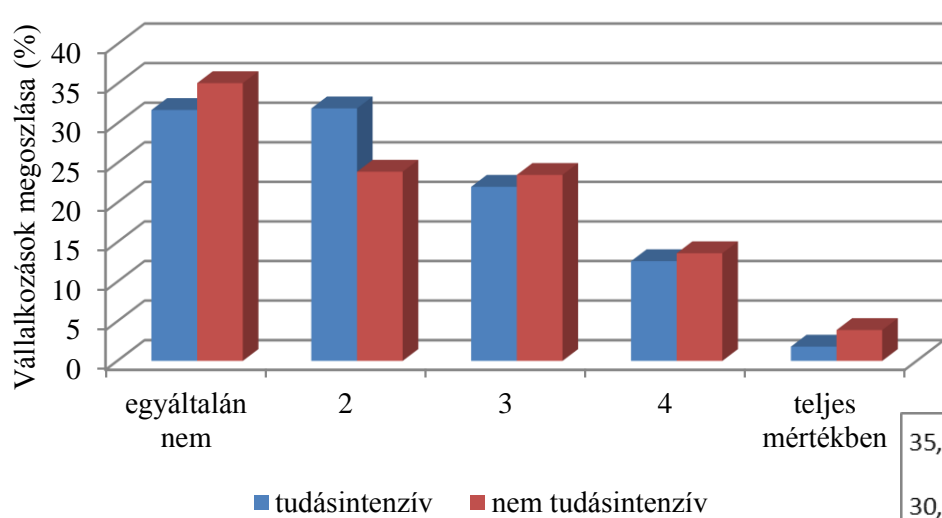


# A beruházás lehetséges forrásai

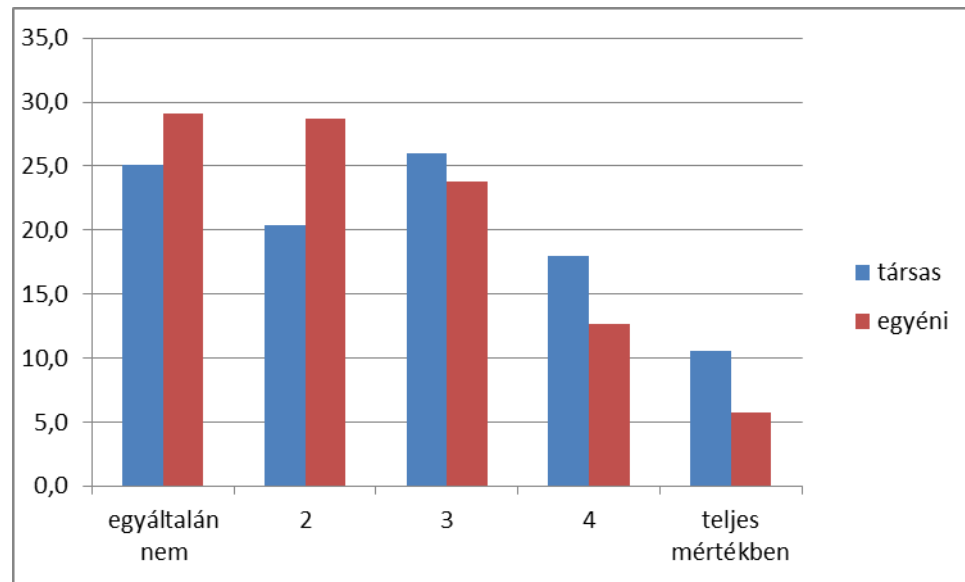




# A hitel mint beruházási forrás

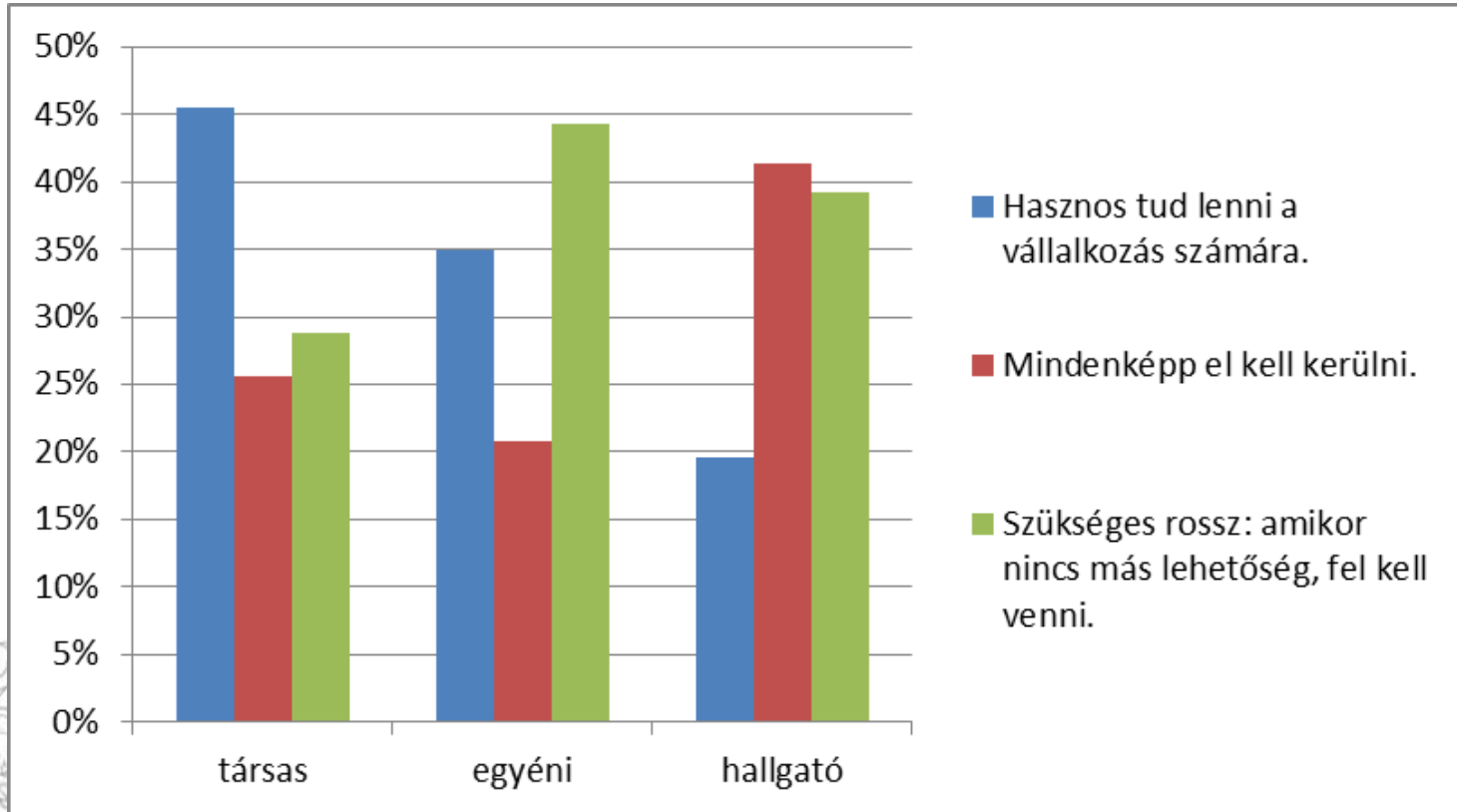


(2015)





# Hitelfelvétellel kapcsolatos attitűd



# A tanácsadódba vetett bizalom rangsora

(2015)

Rangsor	Társas	Egyéni
1.	könyvelő	könyvelő
2.	jogász	családtag
3.	üzlettárs	jogász
4.	pénzügyi szolgáltatók	pénzügyi szolgáltatók
5.	családtag	üzlettárs

(2014)

Rangsor	Tudásintenzív	Nem tudásintenzív
1.	könyvelő	család
2.	család	könyvelő
3.	jogász	jogász
4.	pénzügyi szolgáltató	üzlettárs
5.	üzlettárs	pénzügyi szolgáltató





# Jövőbeli kutatási irányok

- a hazai kisvállalkozások pénzügyi felkészültségének mérése
- mennyire jellemző a bootstrapping módszerek tudatos alkalmazása
- képzés révén lehet-e fejleszteni a pénzügyi felkészültséget, hozzáértést, attitűdöt, mik lehetnek a célravezető módszerek?  
(„hüvelykujjszabályok”)



# Köszönöm a megtisztelő figyelmet!